

ODPIS

Sygn. akt VIII U 2876/16

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodniczący SSO Maciej Nawrocki

Protokolant st. prot. sąd. Magdalena Pelz

po rozpoznaniu w dniu 24 sierpnia 2017 r. w Poznaniu

odwołania **M. B.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

z dnia 11 października 2016r., znak: (...)

w sprawie **M. B.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

o emeryturę

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującej prawo do emerytury od dnia 1 października 2016 roku,

2. zasądza na rzecz odwołującej od pozwanego organu rentowego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

/-/ SSO Maciej Nawrocki

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 października 2016 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 887 ze zm.; dalej: ustawa emerytalno-rentowa) oraz ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1189; dalej: Karta Nauczyciela), po rozpoznaniu wniosku złożonego dnia 19 września 2014 r., odmówił M. B. prawa do emerytury w wieku obniżonym, w trybie art. 88 ust. 2a Karty Nauczyciela.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że odwołująca udowodniła 20-letni staż pracy nauczycielskiej, ale nie udowodniła ogólnego 30-letniego stażu ubezpieczeniowego na dzień 31 grudnia 2008 r. /vide decyzja w aktach ZSU/

Dnia 18 listopada 2016 r., w formie i terminie przewidzianym prawem, **M. B.** złożyła odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do emerytury.

Odwołująca wskazała, że do jej ogólnego stażu ubezpieczeniowego należało doliczyć okres od dnia 10 sierpnia 1976 r. do dnia 30 listopada 1979 r., kiedy pracowała w gospodarstwie rolnym swoich rodziców po minimum 6 godzin dziennie, godząc tę pracę z nauką w pobliskiej szkole. /vide odwołanie k. 2-4 akt/

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania przytaczając argumentację prawną i faktyczną zaprezentowaną w zaskarżonej decyzji. /vide odpowiedź na odwołanie k. 5/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. B. urodziła się dnia (...) Odwołująca jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, ale dnia 19 września 2016 r. złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa.

dowód: wniosek w aktach rentowych

Odwołująca legitymuje się ponad 20-letnim stażem pracy w charakterze nauczyciela na dzień 31 grudnia 2008 r.

dowód: świadectwo pracy z dnia 30.09.2016 r., Karta Przebiegu Zatrudnienia w aktach rentowych

Dnia 19 września 2016 r. M. B. złożyła wniosek o przyznanie prawa do emerytury w trybie art. 88 Karty Nauczyciela. Do wniosku dołączyła m.in.:

- własne oświadczenie na okoliczność wykazania pracy w gospodarstwie rolnym swego ojca w okresie od dnia 1 sierpnia 1976 r. do dnia 31 listopada 1979 r.,
- świadectwo pracy z dnia 30 września 2016 r. na okoliczność wykazania rozwiązania stosunku pracy na swój wniosek.

dowód: dokumenty w aktach rentowych

Rozpoznając powyższy wniosek, Zakład decyzją z dnia 11 października 2016 r. odmówił M. B. przyznania prawa emerytury w trybie art. 88 Karty Nauczyciela z uwagi na nieudowodnienie co najmniej 30-letniego ogólnego stażu ubezpieczeniowego (okresu składkowego i nieskładkowego) na dzień 31 grudnia 2008 r.

dowód: decyzja w aktach organu rentowego

Rodzice odwołującej posiadali gospodarstwo rolne o łącznej powierzchni ok. 10 ha, położone w S.. Matka odwołującej T. T. (1) zmarła dnia 19 czerwca 1971 r. Odtąd rodzinę odwołującej tworzyli ojciec S. T. (ur. (...)), siostra B. T. (ur. (...)) i odwołująca (ur. (...)).

W gospodarstwie uprawiano ziemniaki, buraki, zboża (żyto) oraz hodowano zwierzęta – do 30 świń, do 7 krów dojnych (+ cielęta), drób. Gospodarstwo nie było zmechanizowane, a prace wykonywano przy wykorzystaniu siły pociągowej 2 koni. Ojciec odwołującej był w czasie wojny jeńcem wojennym i parobkiem „u Niemców”, w latach 70-tych był człowiekiem schorowanym, cierpiał na choroby nóg. Mimo to, w miarę sił pracował w gospodarstwie wraz z córkami. Na co dzień nikt nie pomagał T. w pracach gospodarskich – pomoc sąsiedzką otrzymywali tylko sezonowo, na przykład w okresie żniw.

W latach 1976-79 r. odwołująca uczyła się w szkole średniej w G., oddalonym od S. o około 3 km. Do szkoły dojeżdżała rowerem, co zajmowało jej około 15-20 minut. Do szkoły chodziła wyłącznie na poranną zmianę, tj. w godzinach od 8.00 do 13.30. Przed pójściem do szkoły odwołująca doiła krowy i sprzedawała mleko okolicznym sąsiadom. Po powrocie ze szkoły i obiedzie odwołująca zajmowała się obrządkiem świń, przygotowaniem dla nich jedzenia (parowaniem ziemniaków, mieszaniem śruty i kaszy, podawaniem „zielonki”), dbaniem o czystość zwierząt (wyrzucaniem obornika, ścieleniem). Dopiero po zakończeniu prac gospodarskich, około godziny 20.00 odwołująca

siadała do lekcji, pomagana przez swoją ciocię G. B., która odwiedzała T. właśnie po to, by pomagać siostrzenicom w nauce – sama pracowała jako nauczycielka.

Wszystkie prace gospodarskie przy zwierzętach odwołująca wykonywała na zmianę z siostrą B. – z wyjątkiem trzydniowych okresów, przypadających raz na dwa tygodnie, kiedy B. T. wyjeżdżała w związku z pobieraniem nauki w trybie zaocznym w szkole ogrodniczej w L..

Oprócz prac związanych z obrządkiem i hodowlą zwierząt, odwołująca pomagała także w pracach polowych – przy przerywce buraków, zbieraniu ziemniaków, stawianiu snopków i mendli zboża oraz przy młócce. Ogółem prace gospodarskie pochłaniały odwołującej między 5 a 6 godzin dziennie.

dowód: zeznania świadków: K. Ś., M. N. (1), W. Ż., G. B., B. O. (k. 46), zeznania odwołującej (k. 46)

S. T. przekazał gospodarstwo swojej córce B. i jej mężowi T. O. w listopadzie 1978 r. Nabywcy zmechanizowali gospodarstwo, a odwołująca już w nim nie pracowała.

dowód: zeznania świadka B. O. (k. 46), zeznania odwołującej (k. 46), umowa nr (...) przekazania własności i posiadania gospodarstwa rolnego z dnia 06.11.1978 r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych odwołującej i aktach rentowych świadków, zeznań świadków: K. Ś., M. N. (1), W. Ż., G. B., B. O. oraz zeznań odwołującej.

Dokumentom Sąd dał wiarę w całości ze względu na ich urzędowy charakter, a ponadto dlatego, że strony nie kwestionowały ich prawdziwości i wiarygodności, a Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Podstawą dokonanych ustaleń faktycznych Sąd uczynił również znajdujące się w aktach kserokopie dokumentów, albowiem zawarte w nich informacje nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania, co pozwoliło na potraktowanie tychże kserokopii jako dowodów pośrednich istnienia dokumentów o treści im odpowiadającej.

Sąd uznał **zeznania świadków** oraz **zeznania odwołującej** wiarygodne, gdyż są one zgodne, spójne i logiczne, przy tym wzajemnie się uzupełniają i potwierdzają, a nadto korelują z dokumentami. Świadkowie i odwołująca szczegółowo opisali zakres obowiązków wykonywanych przez odwołującą w gospodarstwie rolnym jej ojca. Wskazali, iż odwołująca pracowała przy zwierzętach i przy pracach polowych (przy przerywce buraków, wykopkach ziemniaków, przy żniwach).

Sąd nie dał wiary jedynie temu, że S. T. przekazał gospodarstwo rolne swojej córce i zięciowi w listopadzie 1979 r., gdyż z Umowy nr (...) przekazania własności i posiadania gospodarstwa rolnego znajdującej się w aktach rentowych wynika, że miało to miejsce w listopadzie 1978 r.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 88 Karty Nauczyciela

1. Nauczyciele mający trzydziestoletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze (...) mogą - po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy - przejść na emeryturę.

1a. (pominięto),

1b. (pominięto),

2. (pominięto),

2a. Nauczyciele urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r. zachowują prawo do przejścia na emeryturę bez względu na wiek, jeżeli:

1) spełnili warunki do uzyskania emerytury, określone w ust. 1, w ciągu dziesięciu lat od dnia wejścia w życie ustawy emerytalno-rentowej, z wyjątkiem warunku rozwiązania stosunku pracy, oraz

2) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.

Bezsporne było to, iż odwołująca:

1. wykazała 20-letni staż pracy nauczycielskiej,
2. złożyła wniosek o przekazanie zgromadzonych środków na rachunku otwartego funduszu emerytalnego za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
3. rozwiązała stosunek pracy na swój wniosek.

Sporne natomiast było to, czy odwołująca legitymuje się 30-letnim stażem ubezpieczeniowym – organ rentowy nie uznał bowiem okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców (ojca) odwołującej w okresie od dnia 10 sierpnia 1976 r. do dnia 30 listopada 1979 r.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalno-rentowej, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7 ustawy, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu uwzględnia się również przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności z zeznań świadków i odwołującej wynika, że w okresie od dnia 10 sierpnia 1976 r. (ukończenia 16 roku życia) do dnia 6 listopada 1978 r. (dnia przekazania własności gospodarstwa rolnego przez S. T. jego córce i zięciowi) odwołująca pracowała w gospodarstwie rolnym swego ojca w S.. Mimo, że w tym czasie odwołująca uczęszczała do szkoły średniej w G., w odległości około 3 km, to co najmniej przez 5 godzin dziennie wykonywała pracę w gospodarstwie – i to zarówno przed pójściem do szkoły, jak i po powrocie ze szkoły i obiedzie.

Odwołująca wykonywała wszystkie konieczne prace zarówno w obejściu przy zwierzętach (np. obrządek zwierząt, w tym karmienie, ścielenie, wyrzucanie obornika), jak i w polu (przy uprawie buraków, ziemniaków, pomocniczo przy żniwach). Oczywiście jest, biorąc pod uwagę znajomość realiów wiejskich lat 70-tych, że odwołująca mieszkając z ojcem (schorowanym wdowcem), nie posiadając własnego źródła dochodów i pozostając na utrzymaniu ojca, musiała w gospodarstwie pracować, aby na to utrzymanie zarobić.

Tym samym Sąd doszedł do przekonania, że do stażu ubezpieczeniowego odwołującej należy uwzględnić okres pracy w gospodarstwie rolnym jej ojca od dnia 10 sierpnia 1976 r. do dnia 6 listopada 1978 r. i o ten okres uzupełnić staż ubezpieczeniowy w zakresie niezbędnym do przyznania emerytury, czyli o 1 rok, 8 miesięcy i 23 dni.

Wobec powyższego Sąd uznał, iż odwołująca spełnił wszystkie przesłanki niezbędne do przyznania emerytury w trybie art. 88 Karty Nauczyciela i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc oraz cytowanych przepisów prawa materialnego, zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznał odwołującej prawo do emerytury od dnia 1 października 2016 r., tj. od pierwszego dnia po ustaniu zatrudnienia – **punkt 1. sentencji wyroku.**

O kosztach postępowania (kosztach zastępstwa procesowego) Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 kpc w zw. z art. 99 kpc oraz w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804) w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia odwołania

i zasądził od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującej kwotę 180 zł – **punkt 2. sentencji wyroku.** /-/
Maciej Nawrocki